

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

**ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Література для дітей дошкільного віку з практикумом виразного
читання»**

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Курс III

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта

Форма проведення: письмово. Екзамен у формі тестування з практичним завданням

Тривалість проведення: 2 год

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання

Тестування – 30 балів (30 тестових завдань):

- завдання 1-12 – з однією правильною відповіддю – по 0,5 бала (всього 6 балів);
- 13-24 – з кількома правильними відповідями – по 1 балу (всього 12 балів);
- 25-30 – на встановлення відповідності – по 2 бала (всього 12 балів).

Практичне завдання (аналіз твору, відповідь на теоретичне запитання) – 10 балів

Критерії оцінювання практичного завдання

Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	Студент/студентка на елементарному рівні відтворює матеріал, називаючи окремі літературні факти або явище (автора й назву твору, окремих літературних персонажів тощо)
2	Студент/студентка розуміє навчальний матеріал і може відтворити фрагмент із нього окремим реченням (називає окремі факти з життя та творчості письменника, головних персонажів твору, упізнає за описом окремого персонажа твору, упізнає, з якого твору взято уривок тощо)
3	Студент/студентка розуміє навчальний матеріал і дає відповідь у формі висловлювання (відтворює зміст у певній послідовності, називає на репродуктивному рівні жанр твору, упізнає літературний факт за описом або визначенням)
4	Студент/студентка має уявлення про зміст твору, може переказати незначну його частину та визначає основні сюжетні елементи, на репродуктивному рівні відтворює фактичний матеріал

5	Студент/студентка знає зміст твору, переказує окрему його частину, знаходить у тексті приклади відповідно до сформульованого завдання, висловлює оцінювальне судження й доводить його одним-двома аргументами, завершує відповідь простим узагальненням, дає визначення літературних термінів
6	Студент/студентка знає зміст твору, може переказати його значну частину, виділяє головні епізоди, уміє формулювати думки, називає риси характеру літературних героїв, установлює окремі причинно-наслідкові зв'язки, дає визначення літературних термінів за прикладами
7	Студент/студентка володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим у прикладі зразком, наводить окремі приклади з тексту
8	Студент/студентка володіє матеріалом, за зразком аналізує текст, виправляє допущені помилки, добирає докази на підтвердження висловленої думки, застосовує відомі факти, поняття для виконання стандартних навчальних завдань
9	Студент/студентка володіє матеріалом і навичками комплексного аналізу літературного твору, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює літературні явища, працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал
10	Студент/студентка вільно володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань і вмінь на нестандартні ситуації, має схильність до літературної творчості

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. З'ясуйте значення понять «дитяча література» та «дитяче читання». Визначте вплив дитячої літератури на підростаюче покоління, наведіть приклади з творів.
2. Складіть таблицю «Основні жанри дитячого фольклору та їх ознаки».
3. Проаналізуйте головні мотиви соціально-побутових народних казок, значення їх у формуванні світогляду дитини, розвитку уяви, фантазії та мислення.
4. Визначте роль жанру фантастичної народної казки у формуванні уявлення дитини про добро і зло. Проаналізуйте казки «Телесик», «Котигорошко», «Кирило Кожум'яка».
5. Проаналізуйте твори Т. Шевченка для наймолодших. Назвіть норми українського літературного мовлення, проілюструйте їх прикладами з творів Т. Шевченка.
6. З'ясуйте значення малих фольклорних жанрів у вихованні читацьких інтересів молодшого покоління. Наведіть приклади творів дитячої літератури, де найбільше використовуються малі фольклорні жанри.
7. Схарактеризуйте ознаки, властиві народним казкам про тварин. Прокоментуйте статтю І.Франка «Байка про байку».
8. Проаналізуйте тематику та проблематику народних переказів та легенд. Розкрийте їх вплив на формування когнітивних здібностей дітей.
9. Визначте вплив на моральний розвиток дитини оповідань і казок Г. Тютюнника

про природу («Ласочка», «Лісова сторожка», «Степова казка», «Однокрил»).

10. Проаналізуйте твори Олени Пчілки для наймолодших: байки «Котова наука», «Дрібненькі грушки», «Мишка городянка і мишка хуторянка». З'ясуйте внесок письменниці у розвиток дитячої літератури.

11. Визначте дидактичні настанови «Повчання Володимира Мономаха дітям». Поясніть, чому настанови «Повчання» актуальні в наш час.

12. Проаналізуйте твори О. Олеся для дітей (казка «Водяничок», поезії про природу («Ялинка», «Снігурі», «Капустонька» ін.) та з'ясуйте їх виховне значення. Назвіть функціональні особливості логічного наголосу.

13. Охарактеризуйте розвиток української дитячої літератури на сучасному етапі. Визначте її вплив на розвиток уяви, фантазії та мислення дітей.

14. Проаналізуйте казки Лесі Українки для наймолодших («Метелик», «Біда навчить»). З'ясуйте виховне значення аналізованих казок. Назвіть твори поетеси, які б ви порадили прочитати дітям дошкільного віку.

15. З'ясуйте значення рідної мови у формуванні юної особистості за творами Д. Білоуса («Диво калинове», «Чари барвінкові»).

16. З'ясуйте роль фольклору в створенні збірки І. Франка «Коли ще звірі говорили», її вплив на моральний розвиток дитини. Проаналізуйте кілька казок збірки.

17. Розкрийте пізнавальне значення казок та оповідань М. Трублаїні для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку («Про дівчинку Наталочку та сріблясту рибку», «Пустуни на пароплаві»).

18. Проаналізуйте твори М. Коцюбинського для наймолодших («П'ять казочок», «Харитя», «Ялинка»), специфіку їх побудови та виховне значення для дітей.

19. Охарактеризуйте анімалістичні твори українських письменників ХХ ст., з'ясуйте їх виховний вплив на дітей (О. Копиленко, М. Йогансен).

20. Проаналізуйте твори Ганни Чубач для наймолодших. До однієї з поезій створіть партитуру тексту.

21. Розкрийте значення казок Б. Грінченка у формуванні світогляду дитини («Два морози», «Могутній комар», «Риб'ячі танці»). З'ясуйте роль інтонації при прочитанні творів.

22. Розкрийте образ юного героя в оповіданнях М. Коцюбинського «Харитя», «Маленький грішник», «Ялинка». Поясніть, як впливає оточуюче середовище на вчинки дитини у творах М. Коцюбинського.

23. Проаналізуйте твори О.Копиленка із збірки «Як вони поживають». Розкрийте образ оповідача. З'ясуйте роль інтонації при прочитанні творів.

24. Проаналізуйте казки В. Симоненка для дітей: «Цар Плаксій і Лоскотон», «Подорож в країну Навпаки». З'ясуйте виховне значення аналізованих казок.

25. Порівняйте фольклорний образ кота-муркота з літературним, змальованим у казці Д. Павличка «Кіт Мартин». Проаналізуйте зазначену казку.

26. Проаналізуйте твори А. Костецького для наймолодших («Бюро знахідок», «Мінімакс – кишеньковий дракон»). Зазначте, що вам відомо про митця слова.

27. Проаналізуйте твори одного з лауреатів «Премії Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва». Зазначте, за яких умов надається ця премія.

28. Проаналізуйте твори Олександра Олеся для наймолодших («Метелики»,

«Трусинятко», «Капустонька», «Снігурі», «Ялинка»). Назвіть фольклорні образи, змальовані О. Олесем в аналізованих поезіях.

29. Проаналізуйте один із сучасних журналів для дітей дошкільного віку. З'ясуйте особливості оформлення, тематику творів.

30. Відтворіть картини знедоленого дитинства в поезіях Т. Шевченка, визначте їх вплив на формування високоморальної особистості. Одну з поезій проаналізуйте, створіть партитуру тексту.

31. Охарактеризуйте роль байкарської спадщини Олени Пчілки у вихованні читацьких інтересів дітей.

32. Охарактеризуйте патріотичні мотиви оповідання Б. Грінченка «Олеся». Поміркуйте, як би ви розповіли дітям дошкільного віку про героїчний вчинок Олесі.

33. Розкрийте значення ліричних поезій Д. Павличка у формуванні активної життєвої позиції підростаючого покоління («Де найкраще місце на землі?», «Україна», «Наш прапор», «Мати»). З'ясуйте роль інтонації при прочитанні творів, складіть партитуру до тексту однієї з поезій.

34. Розкрийте виховну суть казок Марка Вовчка для дітей «Ведмідь», «Дев'ять братів і десята сестриця Галя», «Кармелюк».

35. Дайте загальну характеристику процесу розвитку новітньої дитячої літератури ХХ століття.

36. Розкрийте значення ліричних поезій Д. Чередниченка у формуванні активної життєвої позиції підростаючого покоління («Єдина Україна», «Допоки не пізно», «Як ти з матір'ю говориш?», «Дерева самі»).

37. Проаналізуйте казку Олександра Олеся «Водяничок». Назвіть фольклорні образи, відтворені в казці, з'ясуйте символічне значення твору.

38. Дайте огляд сучасних періодичних видань для наймолодших.

39. Проаналізуйте збірку поезій Ліни Костенко для дітей «Бузиновий цар». Складіть партитуру до тексту однієї з поезій.

40. Схарактеризуйте світ дитинства у творах Всеволода Нестайка.

Розглянуто і затверджено на засіданні
циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології
Протокол від 06 грудня 2023 року № 7

Голова циклової комісії

Олена ГРУЗДЬОВА

Екзаменатор

Олена ГРУЗДЬОВА